

TEMA ACTIVITĂȚII

ÎNMULȚIREA FRAȚIILOR ZECIMALE FINITE

Clasa a V-a

Disciplina MATEMATICĂ

Cuprins:

1. Introducere. Ce învățăm?
2. Importanța temei
3. Ce știm și ce vom folosi
4. Concepte. Definiții
5. Exemple
6. Domeniul de aplicare
7. Fixare
8. Aprofundare
9. Ce am învățat?
10. Temă

1. Vom învăța:

- ✓ să înmulțim o fracție zecimală finită cu o putere a lui 10
- ✓ să înmulțim două fracții zecimale finite

2. Importanța temei

- ✓ e mai simplu să efectuăm calcule
- ✓ calculatoarele de birou nu sunt proiectate pentru a introduce fracții ordinare, ci folosesc notația zecimală a numerelor pentru toate operațiile

3. Am învățat

- ✓ să înmulțim două numere naturale
- ✓ să înmulțim două fracții ordinare

Ex. $124 \times \frac{2}{10} \cdot \frac{7}{10} = \frac{14}{100}$

$$\begin{array}{r} \underline{15} \\ 620 \\ \underline{124} \\ 1860 \end{array}$$

- ✓ să scriem o fracție zecimală finită sub forma unei fracții ordinare

Ex. $21,3 = \frac{213}{10}$ (21 de întregi și 3 zecimi, sau 213 zecimi)

$0,85 = \frac{85}{100}$ (85 de sutimi)

$5,401 = \frac{5401}{1000}$ (5 întregi și 401 miimi, sau 5401 miimi)

4. Concepte. Definiții

1. Înmulțirea unei fracții zecimale finite cu o putere a lui 10

Ne propunem să vedem cum procedăm pentru a afla rezultatul înmulțirii numărului 2,136 cu puteri ale lui 10.

$$2,136 \cdot 10 = \frac{2136}{1000} \cdot 10 = \frac{2136}{100} = 21,36 \text{ (am simplificat } 10 \text{ și } 1000 \text{ prin } 10)$$

$$2,136 \cdot 100 = \frac{2136}{1000} \cdot 100 = \frac{2136}{10} = 213,6 \text{ (am simplificat } 100 \text{ și } 1000 \text{ prin } 100)$$

$$2,136 \cdot 1000 = \frac{2136}{1000} \cdot 1000 = 2136 \text{ (am simplificat } 1000 \text{ și } 1000 \text{ prin } 1000)$$

Observăm că virgula se mută spre dreapta cu atâtea cifre cât este puterea lui 10 (câte cifre de 0 are numărul).

REȚINEM:

La înmulțirea unui fracții zecimale finite cu o putere a lui 10 se mută virgula spre dreapta peste atâtea cifre cât este puterea lui 10.

Dacă nu avem suficiente cifre, adăugăm zerouri.

5. Exemple

- 1) $7,056 \cdot 100 = 705,6$ (am mutat virgula două poziții în dreapta)
- 2) $82,69 \cdot 10 = 826,9$ (am mutat virgula o poziție în dreapta)
- 3) $0,015 \cdot 100 = 1,5$ (am mutat virgula două poziții în dreapta)
- 4) $70,002 \cdot 1000 = 70002$ (am mutat virgula trei poziții în dreapta)
- 5) $6,57 \cdot 1000 = 6570$ (avem două cifre la partea zecimală și 3 zerouri, deci adăugăm un 0)

Să aplicăm!

a) $2,63 \cdot 10 =$

b) $0,31 \cdot 100 =$

c) $1,3492 \cdot 100 =$

d) $0,534 \cdot 10 =$

e) $3,12 \cdot 100 =$

f) $0,121 \cdot 10 =$

g) $56,28 \cdot 1000 =$

Să ne verificăm!

a) $2,63 \cdot 10 = 26,3$

b) $0,31 \cdot 100 = 31$

c) $1,3492 \cdot 100 = 134,92$

d) $0,534 \cdot 10 = 5,34$

e) $3,12 \cdot 100 = 312$

f) $0,121 \cdot 10 = 1,21$

g) $56,28 \cdot 1000 = 56280$

2. Înmulțirea a două fracții zecimale cu un număr finit de zecimale nenule

Să efectuăm:

$$0,8 \cdot 0,2 = \frac{8}{10} \cdot \frac{2}{10} = \frac{16}{100} = 0,16$$

$$3,6 \cdot 0,15 = \frac{36}{10} \cdot \frac{15}{100} = \frac{540}{1000} = 0,540 = 0,54$$

$$2,42 \cdot 0,3 = \frac{242}{100} \cdot \frac{3}{10} = \frac{726}{1000} = 0,726$$

$$2,5 \cdot 1,01 = \frac{25}{10} \cdot \frac{101}{100} = \frac{2525}{1000} = 2,525$$

Să observăm:

a)	b)
$15 \cdot 2 = 30$	$1,5 \cdot 2 = 3,0 = 3$
$206 \cdot 7 = 1442$	$2,06 \cdot 7 = 14,42$
$18 \cdot 35 = 630$	$1,8 \cdot 3,5 = 6,30 = 6,3$
$452 \cdot 12 = 5424$	$4,52 \cdot 0,12 = 0,5424$

REȚINEM:

Două fracții zecimale finite se înmulțesc astfel: se efectuează înmulțirea fără să ținem seama de virgulă, iar la rezultat despărțim prin virgulă, de la dreapta spre stânga, atâtea zecimale câte au cele două fracții împreună.

Să aplicăm!

$$0,7 \cdot$$

$$\underline{0,02}$$

$$0,014$$

$2 \cdot 7 = 14$, primul număr are o zecimală, al doilea are două zecimale, deci rezultatul va avea $1+2=3$ zecimale. Completăm cu un 0, punem virgula și încă un 0 în stânga virgulei.

$$1,3 \cdot 2,5 = 3,25 \quad (13 \cdot 25 = 325, \text{ avem } 2 \text{ zecimale})$$

$$3,87 \cdot 2 = 7,74$$

$$4,8 \cdot 0,01 = 0,048$$

$$2,05 \cdot 3,1 = 6,355$$

6. Domenii de aplicare

- ✓ Fizică
- ✓ Chimie
- ✓ Informatică
- ✓ Economie

7. Fixare

Să rezolvăm următoarele exerciții:

a) $3,6 \cdot 2 = 7,2$

b) $12,38 \cdot 12 = 148,56$

c) $5,36 \cdot 0,18 = 0,9648$

d) $0,02 \cdot 7,1 = 0,142$

e) $0,54 \cdot 10 = 5,4$

f) $21,7 \cdot 100 = 2170$

$$\begin{array}{r} 5,36 \cdot \\ \underline{0,18} \\ 4288 \\ 536 \\ \hline 0,9648 \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 12,38 \cdot \\ \underline{12} \\ 2476 \\ 1238 \\ \hline 148,56 \end{array}$$

8. Aprofundare

1. La un magazin s-au adus 25 de saci cu făină a câte 35,5 kg și 16 saci cu făină a câte 20,4 kg fiecare. Ce cantitate de făină s-a adus în total?

Rezolvare:

$$25 \cdot 35,5 + 16 \cdot 20,4 = 887,5 + 326,4 = 1213,9 \text{ (kg de făină)}$$

2. Scrieți următoarele fracții zecimale ca un produs dintre o fracție zecimală și o putere a lui 10.

a) 24,8   b) 125   c) 0,9

Rezolvare: a) $24,8 = 2,48 \cdot 10 = 0,248 \cdot 100$

b) $125 = 12,5 \cdot 10 = 1,25 \cdot 100 = 0,125 \cdot 1000$

c) $0,9 = 0,09 \cdot 10$

9. Ce am învățat?

În această lecție am învățat să înmulțim o fracție zecimală finită cu o putere a lui 10 și să înmulțim două fracții zecimale finite.

10. TEMA

1) Efectuați:

a) $8,15 \cdot 10$; $8,15 \cdot 100$; $8,15 \cdot 1000$;

b) $215,9 \cdot 10$; $215,9 \cdot 100$; $215,9 \cdot 1000$;

c) $0,056 \cdot 10$; $0,056 \cdot 100$; $0,056 \cdot 1000$;

d) $12,008 \cdot 10000$; $12,008 \cdot 100$;

e) $5 \cdot 0,7$; $0,5 \cdot 7$; $50 \cdot 0,007$

f) $4,35 \cdot 0,1$ $28 \cdot 0,5$; $3,12 \cdot 5$

2) Comparați produsul numerelor 8,32 și 1,3 cu produsul numerelor 3 și 3,59.

3) Încadrați între două numere naturale consecutive produsele:

a) $14,25 \cdot 5$

b) $38,7 \cdot 0,6$

c) $2,6 \cdot 12,1$

d) $1,5 \cdot 10,9$